

Beoordelingskader giften en bijstand De Ronde Venen

Wettelijk kader:

Giften worden vrijgelaten bij de vaststelling van het recht op en de hoogte van de algemene bijstand voorzover dat uit oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is, gezien de bestemming en de hoogte van de gift. Het vrijlaten van giften is geregeld in artikel 31 lid 2 sub m van de Participatiewet. De mogelijkheid tot vrijlating geldt in beginsel niet bij de vaststelling van het recht op en de hoogte van de bijzondere bijstand. Zie artikel 35 lid 1 Participatiewet. Bij de beoordeling of een betaling kan worden aangemerkt als gift is van doorslaggevend belang het onverplichte karakter van de betaling.

Op grond van artikel 17 lid 1 Participatiewet is de belanghebbende te allen tijde verplicht om mededeling te doen van alle feiten en/of omstandigheden waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat ze van invloed kunnen zijn op het recht of de hoogte van bijstand. Het (gaan) ontvangen van een gift dient vooraf te worden gemeld. Bij twijfel neem contact op met de klantmanager.

Er is geen apart giftenbeleid door het college van B&W van De Ronde Venen opgesteld. Dit beoordelingskader wordt uniform getoetst als een verzoek om vrijlating van een gift wordt ontvangen.

Bestemming van de gift? concreet doel?

De bestemming van de gift is van belang voor de beoordeling of de gift wordt vrijgelaten. Als de gift betrekking heeft op kosten die in de algemene bijstand zijn begrepen, kan dit aanleiding zijn om de gift volledig in aanmerking te nemen. Dit is ook het geval als de gift ter vrije besteding is. Zie TK 2002-2003, 28 870, nr. 3, p. 56-58 en CRvB 30-12-2003, ECLI:NL:CRVB:2003:AO6865, CRvB 13-07-2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BN2564 en CRvB 23-07-2013, ECLI:NL:CRVB:2013:1106

Bij de vrijlating van giften wordt geen verschil gemaakt tussen giften van instellingen en giften van personen. De herkomst van de giften is dus niet belangrijk. Het doel van deze vrijlating is te voorkomen dat de vrijgevigheid van instellingen of personen door de Participatiewet wordt ontmoedigd.

Hoogte van de gift verantwoord binnen de bijstand

De vrijlating kan niet onbepert zijn gelet op het minimumbehoefte karakter van de bijstand. Het college kan voor de maximale hoogte van de vrijlating aansluiten bij een gift dat niet leidt tot een bestedingsniveau dat onverenigbaar is met wat op bijstandsniveau gebruikelijk is. Zie CRvB 15-12-2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BK8334, CRvB 17-08-2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BN6311 en CRvB 16-05-2011, ECLI:NL:CRVB:2011:BQ4876.

Incidentele of structurele gift

In samenhang met bovengenoemde kaders kan het van belang zijn of een gift incidenteel van aard is of structureel. Als voorbeeld kan een klein bedrag voor niet in de bijstand begrepen kosten als structurele gift eventueel worden vrijgelaten. Een incidenteel groot bedrag dat niet verenigbaar is met wat op bijstandsniveau gebruikelijk is zou bijvoorbeeld niet als gift kunnen worden aangemerkt. Dit is afhankelijk van het individuele geval.

Omstandigheden: wat kun je meewegen in de beoordeling of iets een verantwoorde gift is?

Dit kan gaan om aanvullende omstandigheden die kunnen worden meegewogen in de motivering waarom een gift zou moeten worden vrijgelaten. Denk aan:

- schuldenproblematiek
- gezondheid
- arbeidsinschakeling

Aankomende wijziging per 1 juli 2024

'Voor mensen in de bijstand moet het makkelijker worden om aan het werk te gaan, en ze mogen giften ontvangen tot 1200 euro per jaar zonder te worden gekort op hun uitkering. Met deze nieuwe maatregelen van het kabinet moet de Participatiewet, waar bijstandsgerechtigden onder vallen, versoepeld worden.

Het gaat om ruim twintig maatregelen die in juli 2024 in moeten gaan. Daarmee wil minister Schouten (Armoedebestrijding) er naar eigen zeggen voor zorgen dat "niet regels, maar de mens" centraal komt te staan. In de praktijk pakken de strenge regels van de wet niet altijd goed uit, vindt de minister. Wel zal de Tweede Kamer eerst nog over de plannen debatteren.' (bron, NOS)

Zijn er voorliggende voorzieningen waardoor een gift niet noodzakelijk is?

Bijvoorbeeld:

- Stichting jongeren actief (zwemlessen)
- Collectieve zorgverzekering (diverse zorgkosten)
- Sintactie (cadeau's voor kinderen van mensen met een minimuminkomen)
- Voedselbank (verlenen van voedselpakketten, kleding, tandartspakket kinderen)
- Kwijtschelding gemeentelijke belastingen
- Kansen voor Kinderen (binnenkort vervangen door Stichting Leergeld De Ronde Venen)
- *Toekomst: noodfonds*

Jurisprudentie

Ervaring leert dat een hoop middelen binnen de jurisprudentie niet als vrij te laten gift worden aangemerkt:

CRvB 20 februari 2001, ECLI:NL:CRVB:2001:AK4466

Betalingen die zijn gebaseerd op wederkerige overeenkomsten kunnen niet worden aangeduid als giften.

CRvB 8 maart 2005 (ECLI:NL:CRVB:2005:AT0352)

€ 225,- aan maandelijkse bijdrage van een ex-echtgenoot voor kleding voor de kinderen moet worden gezien als inkomen in natura en worden gekort op de uitkering.

CRvB 4 september 2012, ECLI:NL:CRVB:2012:BX6674

Giften in de vorm van één of meer kasstortingen per maand tot bedragen van vele honderden euro's, zijn uit het oogpunt van bijstandsverlening niet verantwoord, Het gaat namelijk om structurele bijdragen ter voorziening in het levensonderhoud van een belanghebbende. Deze kasstortingen moeten als middelen in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van het recht op bijstand. + Maandelijkse giften van € 500,- zijn van een zodanige omvang dat zij bij de bijstandverlening niet buiten aanmerking kunnen blijven.

CRvB 4 oktober 2012, ECLI:NL:CRVB:2012:BX9962

Stortingen van in totaal € 3.710,- die niet direct zijn verbonden aan een concreet doel kunnen niet worden aangemerkt als giften die uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord zijn.

CRvB 18 april 2017 (ECLI:NL:CRVB:2017:1518)

Eenmalig ontvangen bedrag (in dit geval een kasstorting) waarvan de herkomst onduidelijk is en door belanghebbende kan worden aangewend voor levensonderhoud, moet worden aangemerkt als inkomen en worden gekort op de uitkering

CRvB 4 september 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:2757

Wekelijkse giften bedoeld om bij te dragen in het levensonderhoud van belanghebbende zijn terecht als middelen in aanmerking genomen